

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Broj: 10-501-24-5457/2

Podgorica, 3. oktobar 2024. godine

Na sjednici održanoj 3. oktobra 2024. godine, Vlada Crne Gore razmotrila je **Predlog za izmjenu i dopunu Zaključka Vlade broj: 07-040/23-4853/2, od 27. oktobra 2023. godine, sa sjednice od 27. oktobra 2023. godine**, koji je dostavilo Ministarstvo zdravlja. Povodom navedenog materijala, Vlada Crne Gore donijela je

ZAKLJUČAK

Zaključak Vlade Crne Gore, broj: 07-040/23-4853/2, od 27. oktobra 2023. godine, sa sjednice od 27. oktobra 2023. godine, mijenja se i glasi:
„Vlada je donijela Strategiju ranog razvoja djeteta za period 2023–2027. s Akcionim planom za period 2023–2024. godine, s tim da se izmjeni i dopuni Akcioni plan za 2023–2024. godinu, u Tabeli Akcioni plan i budžet za prve dvije godine realizacije, u dijelu Nadležne institucije, i to:

Strateški cilj 1: Kreiran integrisan, harmonizovan i jednako dostupan sistem RRD

Operativni cilj 1.1: Pojedinačni elementi RRD sistema su povezani u integrisanu i prepoznatljivu cjelinu

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planira na sredstva	Izvor finansiranja
1.1.1 Mapiranje sistema RRD kroz kreiranje	Postojanje dokumenta <i>Nacionalni vodič za rani razvoj</i> koji je	Ministarstvo zdravlja	IV kvartal 2023. godine	II kvartal 2024. godine	5,000	Budžet

<p><i>Nacionalnog vodiča za rani razvoj</i></p> <p>Ova aktivnost podrazumijeva kreiranje liste institucija koje su uključene u praćenje i podršku ranom razvoju djeteta, preciziranje i definisanje procedura saradnje i postupanja za korisnike sistema, od prvog koraka do kraja. Dokument koji će biti proizvod aktivnosti treba da pruži jasan putokaz kako se dijete kroz cjelokupan integrisan i umrežen sistem prati i usmjerava.</p>	<p>javno dostupan</p>	<p>Klinički centar Crne Gore</p> <p>Partneri:</p> <p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</p> <p>Nevladine organizacije</p>				
--	-----------------------	---	--	--	--	--

<p>1.1.2</p> <p>Uspostavljanje <i>Nacionalnog vodiča za rane intervencije</i></p> <p>Ovaj dokument će uključiti detaljno definisanje procedura i usluga koje stoje na raspolaganju roditeljima/starateljima a djece sa kašnjenjima i teškoćama u razvoju sa Centrom za rani razvoj kao krovnom institucijom</p>	<p>Postojanje dokumenta <i>Nacionalni vodič za rane intervencije</i> koji je javno dostupan</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Klinički centar Crne Gore</p> <p>Partneri:</p> <p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</p> <p>Nevladine organizacije</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>II kvartal 2024. godine</p>	<p>10,000</p>	<p>Budžet Donacije</p>
---	---	--	--------------------------------	--------------------------------	---------------	------------------------

Operativni cilj 1.3: RRD sistem je prepoznat od strane relevantnih javnosti- stručne, roditelja-staratelja i opšte javnosti

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
<p>1.3.2</p> <p>Promovisanje pozitivnog roditeljstva, principa programa Brižne porodice, i većeg uključivanja očeva i pripadnika ranjivih grupa u program pozitivnog roditeljstva</p> <p>Pripremljeni i distribuirani posteri, infografike na društvenim mrežama i informisani mediji</p>	<p>Broj roditelja koji su bili učesnici na radionicama koje su organizovane u toku sprovođenja programa - najmanje 200</p> <p>Pripremljene i preko društvenih mreža distribuirane infografike - najmanje 3</p> <p>Broj prezentacija u medijima - najmanje 3</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Dom zdravlja Bijelo Polje</p> <p>Partneri:</p> <p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</p> <p>Nevladine organizacije</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>IV kvartal 2024. godine</p>	<p>2,000</p>	<p>Donacije</p>
<p>1.3.3</p> <p>Medijsko promovisanje porodično orijentisane rane intervencije koja uključuje roditelja/staratelja djece sa kašnjenjima i teškoćama u razvoju</p>	<p>Broj objava u medijima - najmanje 10</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Dom zdravlja Bijelo Polje</p> <p>Partneri:</p> <p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</p> <p>Nevladine organizacije</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>III kvartal 2024. godine</p>	<p>2,000</p>	<p>Donacije</p>
<p>Operativni cilj 1.4: Kvalitet funkcionisanja RRD sistema se kontinuirano prati</p>						

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.4.2 Istraživanje javnog mnjenja o u vezi sa ranim razvojem djeteta	Najmanje jedno istraživanje	Ministarstvo zdravlja Institut za Javno zdravlje	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	14,000	Donacije

Strateški cilj 2: Usluge ranog razvoja su jednako dostupne i kvalitetne u svim fazama razvoja djeteta uz osnažene porodice, koje su uključene na partnerskoj osnovi

Operativni cilj 2.1: Unaprijeđen sistem zdravstvene zaštite majki i djece

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.1.1 Unaprijediti dostupnost savjetovanja za trudnice, dojenje, škole roditeljstva kroz otvaranje savjetovaništa pri svim domovima zdravlja u Crnoj Gori u sklopu Razvojnih centara za djecu Formirati savjetovaništa za trudnice, savjetovanište za dojenje i školu roditeljstva u svim domovima zdravlja	18 domova zdravlja u kojima postoje 3 savjetovaništa	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Glavnog grada Partneri: Ministarstvo rada i socijalnog staranja Nevladine organizacije	IV kvartal 2023. godine	IV kvartal 2024. godine	10,000	Budžet Donacije
2.1.3 Izraditi Vodič za rad patronažnih sestara i protokol o postupanju za preventivne usluge Formiranje radne grupe za izradu	Usvojen vodič i protokol postupanja od strane nadležnog organa MZ	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Glavnog grada	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	10,000	Budžet

Vodiča kojim će se rukovoditi sve patronažne sestre u Crnoj Gori

<p>2.1.6</p> <p>Kreiranje razvojnog upitnika za roditelje koji za cilj ima identifikaciju odstupanja u svim razvojnim domenima (tzv. crveni alarm) uz savjete za usmjerenje roditelja gdje i na koji način da potraži stručnu pomoć, uz dalju promociju ove alatke u Bebbo aplikaciji.</p> <p>Implementacija preko zdravstvenih radnika i ustanova i veb stranica</p>	<p>Broj preuzetih upitnika u odnosu na broj djece u toj generaciji za koju se upitnik veže</p>	<p>Ministarstvo zdravlja Klinički centar Crne Gore</p> <p>Dom zdravlja Glavnog grada</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>IV kvartal 2024. godine</p>	<p>Tekuća sredstva</p>	<p>Budžet</p>
<p>2.1.7</p> <p>Izrada smjernica za neurorazvojne poremećaje</p>	<p>Postojanje dokumenta Smjernice za neurorazvojne poremećaje</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Klinički centar Crne Gore (Centar za rani razvoj djeteta)</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>IV kvartal 2024. godine</p>	<p>Tekuća sredstva</p>	<p>Budžet</p>

Operativni cilj 2.2: Unaprijeđen kvalitet ishrane djece

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
<p>2.2.1</p> <p>Promocija savjetovališta za dojenje i ishranu kroz pedijatarske ordinacije</p>	<p>Kreiran i distribuiran materijal - najmanje 10.000 primjeraka</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Institut za javno zdravlje</p> <p>Dom zdravlja Glavnog grada</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>I kvartal 2024. godine</p>	<p>Tekuća sredstva</p>	<p>Budžet</p>
<p>Smjernice za pravilnu ishranu djece uzrasta</p>						

0 do 24 mjeseca će biti štampane i distribuirane kroz pedijatarske ordinacije

Operativni cilj 2.4: Povećan nivo sigurnosti i bezbjednosti okruženja za razvoj djece

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.4.2 Trening za trenere u oblasti zanemarivanja i zlostavljanja uključujući medicinskog zanemarivanja	Tim trenera obučen	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Glavnog grada	IV kvartal 2023. godine	IV kvartal 2024. godine	15,000	Donacije

Operativni cilj 2.5: Ojačano odgovorno i zdravo roditeljstvo u ranom rastu i razvoju

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.5.1 Dalji razvoj i širenje programa roditeljstva Brijune porodice	Broj opština u kojima se sprovodi program	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Bijelo Polje Ministarstvo prosvjete Ministarstvo rada i socijalnog staranje	IV kvartal 2023. godine	III kvartal 2024. godine	5,000	Budžet
2.5.2 Uvođenje novih programa roditeljstva (na primjer za druge uzraste)	Broj novih programa - najmanje 2	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Berane Ministarstvo prosvjete Ministarstvo rada i socijalnog staranja	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	20,000	Donacije

Operativni cilj 2.6: Unaprijeđena koordinacija svih ključnih aktera od značaja u cilju uspostavljanja sistema za pružanje savremene rane intervencije utemeljene na dokazima

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.6.1 Pilotiranje savremenog pristupa ranoj intervenciji	Savremen pristup pilotiran u 2 opštine	Ministarstvo zdravlja Dom zdravlja Bijelo Polje	IV kvartal, 2023. godine	II kvartal, 2024. godine	20,000	Budžet
2.6.2 Priprema metodologije za primjenu metoda rane intervencija zasnovanih na relevantnim naučnim dokazima Primjena rane intervencije zasnovane na naučnim dokazima i sa jasnom metodologijom rada koja je jednako zastupljena u svim ustanovama u kojima se rana intervencija sprovodi. Uspostavljanje instrumenata mjerenja, praćenja razvoja i unapređenja postignuća rane intervencije u elektronskoj formi što bi omogućilo analizu, evaluaciju kao i upotrebu podataka u istraživačke svrhe kad je dijete već uključeno u sistem rane intervencije.	Priprema metodologije primjene rane intervencije	Ministarstvo zdravlja	I kvartal, 2024. godine	III kvartal, 2024. godine	10,000	Budžet
2.6.3 Servis pružanja psihološke i edukativne podrške	Broj pruženih usluga psihološke ili	Ministarstvo zdravlja Klinički centar Crne Gore(Centar	IV kvartal 2023. godine	IV kvartal 2024. godine	Tekuća sredstva	Budžet

za roditelje/staratelje djece sa kašnjenjima i teškoćama u razvoju uz uključivanje psihologa u Razvojnim centrima za djecu nakon što se primijeti teškoća

edukativne podrške

za rani razvoj djeteta)

Strateški cilj 3: Sistem RRD posjeduje adekvatne resurse za efikasno i kvalitetno funkcionisanje

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
<p>3.1.6</p> <p>Jačanje znanja i vještina zdravstvenih radnika u oblasti njege majki i novorođenčadi</p> <p>Ova aktivnost će uključiti edukaciju lokalnih pružalaca usluga i programa o relevantnim kontakt podacima, procedurama upućivanja, na osnovu nacionalnih vodiča za rani razvoj i rane intervencije. Obuke će se sprovoditi kroz kontinuiranu medicinsku edukaciju</p>	<p>Broj održanih obuka</p> <p>Broj obučanih zdravstvenih radnika</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Klinički centar Crne Gore</p>	<p>I kvartal, 2024. godine</p>	<p>III kvartal, 2024. godine</p>	<p>10,000</p>	<p>Budžet</p>
<p>3.1.7</p> <p>Jačanje znanja i vještina patronažnih sestara u oblasti podrške porodici, pozitivne rodne socijalizacije i stimulacije dječjeg razvoja, kao i postporođajne depresije.</p>	<p>Broj obučanih patronažnih sestara</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Dom zdravlja Glavnog grada</p>	<p>I kvartal 2024</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>10,000</p>	<p>Donacije</p>

<p>3.1.8.</p> <p>Supervizija patronažnih sestara – ustpostavljanje sistema podrške koja uključuje restorativnu i kliničku superviziju</p> <p>Formiranje supervizijskih timova za rani razvoj</p>	<p>Broj supervizija godišnje - najmanje 10</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Dom zdravlja Glavnog grada</p> <p>Nacionalno tijelo za monitoring RRD</p>	<p>II kvartal 2024. godine</p>	<p>IV kvartal 2024. godine</p>	<p>10,000</p>	<p>Budžet</p>
--	--	---	--	--	---------------	---------------

GENERALNI SEKRETAR
Mr Dragoljub Nikolić

Dostavljeno:

- Dr Vojislav Šimun, ministar zdravlja
- Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem
- Komisija za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku